

114157

Haal meer uit uw strandwandeling

Kom alles te weten over paarse strandlopers en steenlopers op de Vlaamse rotskust

De kleine waadvogels paarse strandloper en steenloper zijn karakteristieke doortrekkers en wintergasten van het Noordzeestrand, in het bijzonder op de stenen strandhoofden en staketsels. Al wie al eens op een winterse dag een staketsel is opgewandeld heeft met één of beide soorten zeker al kennis gemaakt. De gedreven West-Vlaamse ornitholoog-vrijwilliger Marc Becuwe verzamelde een enorm aantal gegevens van tellingen van beide soorten langs de hele Vlaamse kust van De Panne tot Cadzand over een periode van maar liefst 60 jaar, van 1947 tot 2005. Samen met enkele co-auteurs verwerkte hij dit pak informatie tot een heel informatief en leesbaar verslag.

Het rapport is luchtig vormgegeven met talloze oude en recente foto's die vaak typisch gedrag illustreren, overzichtelijke grafieken en tabellen. Daarnaast zijn veel detailkaarten opgenomen die de dagelijkse handel en wandel van beide soorten duidelijk illustreren. De uitgave van dit titanenwerk kwam tot stand met financiële of technische steun van 7 organisaties, waaronder het provinciebestuur van West-Vlaanderen. Die duw in de rug aan kwalitatief vrijwilligersonderzoek leidde duidelijk tot een mooi resultaat. Beide soorten kunnen erook beter van worden, want er zijn tal van tips uit af te leiden om het de soorten naar de zin te maken aan onze kust. Gesneden koek voor het kustbeheer.

De twee soorten hebben met elkaar gemeen dat ze vaak op dezelfde natuurlijke en kunstmatige rotskusten voedsel zoeken. Maar er blijken ook veel verschillen te zijn. De paarse strandloper voelt zich alleen maar op zulke substraten thuis. De steenloper is daarentegen een opportunist in het gebruiken van zijn terrein. Hij evolueerde in de voorbije halve eeuw tot een echte cultuurvolger, terwijl de paarse strandloper zijn gedrag niet veranderde. Van 1947 tot 1980 nam het aantal paarse strandlopers gestaag toe, maar daalde daarna weer. De populatie steenlopers vertienvoudigde tussen 1947 en 2005.

Beide soorten hebben een erg verschillend bioritme. De paarse strandloper leeft 's nachts én overdag, gewoon op het ritme van de getijden. Bij laagwater gaat hij voedsel zoeken in het getijdengebied van de strandhoofden. Bij vloed zoekt hij een hoogwatervluchtplaats op die zo dicht mogelijk bij het strand aansluit. De steenloper leeft volgens een dag-nachtritme. Hij is enkel overdag actief maar volgt daarbij toch ook het ritme van de getijden.

Steenloper
(Foto Patrick Keirsebilck)

Paarse strandloper
(Foto Patrick Keirsebilck)

In de loop van één etmaal vertoont de steenloper daarom een complex activiteitenpatroon, dat bovendien sterk verschilt van seizoen tot seizoen. De soort verlaat ook gemakkelijk het getijdengebied en trekt bij ongunstige omstandigheden op het strand tot enkele kilometers diep het polderland in. Zijn gebruik van hoogwatervluchtplaatsen is vaak behoorlijk variabel en onvoorspelbaar.

Al dit soort weetjes en nog veel meer vindt u terug in het rapport.

Olivier Dochy

Volledige referentie: Becuwe M., Lingier P., Deman R., De Putter G., Devos K., Rappé G. & Sys P., 2006. Ecologische atlas van de Paarse Strandloper en de Steenloper aan de Vlaamse kust 1947-2005. VLIZ, Oostende, 148 p.

Dit boek (€ 22,50) is te verkrijgen bij:
 Provinciaal Informatiecentrum Tolhuis
 Jan Van Eyckplein 2, 8000 Brugge
 T 0800 20 021, F 050 40 74 75
 E provincie@west-vlaanderen.be
 www.west-vlaanderen.be/informatiecentrum